

WWF Ελλάς
Παγκόσμιο Ταμείο
για τη Φύση
Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα

Τηλ.: +30 210 331 4893
Fax: +30 210 324 7578
d.karavellas@wwf.gr
www.wwf.gr

Προς:

κ. Κ. Καραμανλή, Πρωθυπουργό
κ. Γ. Παπανδρέου, Πρόεδρο Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος
κα. Α. Παπαρήγα, Γενική Γραμματέα Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας
κ. Α. Τσίπρα, Πρόεδρο Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήματων και της Οικολογίας
κ. Γ. Καρατζαφέρη, Πρόεδρο Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού

Κοινοποίηση:

κ. Δ. Σιούφα, Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Αρ. Πρωτ. 480/2009

Αθήνα, 27 Αυγούστου 2009

Θέμα: Ανοιχτή επιστολή σχετικά με την εκ βάθρων αναμόρφωση του εθνικού συστήματος δασοπροστασίας

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης,
Αξιότιμη κυρία Γενική Γραμματέα,
Αξιότιμοι κύριοι Πρόεδροι,

Οι δασικές πυρκαγιές που εξελίχθηκαν σε διάφορες περιοχές της χώρας μας τις τελευταίες μέρες, αποτελούν μια θλιβερή υπόμνηση των καταστροφών του 2007 και επαναφέρουν ηχηρά στο προσκήνιο τις τεράστιες ελλείψεις που παρουσιάζει η δασική πολιτική της χώρας. Πριν ακόμα ολοκληρωθεί ο συνολικός απολογισμός των φετινών πυρκαγιών, τα πρώτα συμπεράσματα δυστυχώς δεν διαφέρουν από εκείνα του 2007. Είναι πλέον προφανές ότι έφτασε το πλήρωμα του χρόνου για ριζικές αλλαγές στο εθνικό σύστημα δασοπροστασίας. Το δύσκολο αλλά απολύτως αναγκαίο αυτό εγχείρημα απαιτεί πολιτική συναίνεση που να ανταποκρίνεται στο διάχυτο αίτημα για ουσιαστική προστασία του φυσικού και ειδικότερα του δασικού πλούτου της χώρας.

Στον απόηχο του τραγικού καλοκαιριού του 2007, πολλοί φορείς, μεταξύ των οποίων και το WWF Ελλάς, υπέβαλαν στην πολιτεία εισηγήσεις και προτάσεις. Δυστυχώς, όμως, δεν ελήφθησαν υπόψη. Ως εκ τούτου, βρισκόμαστε στη δυσάρεστη θέση να υποβάλουμε εκ νέου τις προτάσεις μας: «Ένα βιώσιμο μέλλον για τα δάση της Ελλάδας» που αφορά την ουσιαστική βελτίωση του συστήματος προστασίας των δασών από τις πυρκαγιές (Μάιος 2008) και «Εθελοντισμός, δασοπροστασία και δασοπυρόσβεση στην Ελλάδα» που αφορά την ουσιαστική και αποτελεσματική συμμετοχή των εθελοντών στην προστασία των δασών (Ιούνιος 2009). Οι προτάσεις αυτές αφορούν σειρά παρεμβάσεων τόσο στην οργάνωση και υλοποίηση δασικής διαχείρισης, που αποτελεί και το βασικότερο βήμα πρόληψης εκδήλωσης καταστροφικών πυρκαγιών, όσο και στην οργάνωση και επιχειρησιακή βελτίωση της καταστολής αλλά και στο σημαντικό επίπεδο της αποκατάστασης. Οι αλλαγές που επιβάλλονται οφείλουν να ενταχθούν στο πλαίσιο ενός συνεκτικού και αποτελεσματικού συστήματος περιβαλλοντικής πολιτικής. Η σχετική πρόταση του WWF Ελλάς «Πολιτεία για το περιβάλλον» (Μάιος 2008) επισυνάπτεται.

Αποστολή του WWF Ελλάς είναι να διατηρήσει την πλούσια βιοποικιλότητα της Ελλάδας ως αναπόσπαστο στοιχείο της Μεσογείου και να εμποδίσει –και μακροπρόθεσμα να αντιστρέψει– την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, στοχεύοντας στην αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης.

Διοικητικό Συμβούλιο WWF Ελλάς:
Πρόεδρος: Α. Δεσύπρη
Αντιπρόεδρος: Β. Ζάβρας
Γενικός Διευθυντής: Δ. Καραβέλλας

Καταχωρισμένο ως:
WWF-World Wide Fund For Nature
WWF-Fondo Mondiale per la Natura
WWF-Fondo Mundial para la Naturaleza
WWF-Fonds Mondial pour la Nature
WWF-Welt Natur Fonds
Επίσης γνωστό ως World Wildlife Fund

Με την παρούσα, θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε την άμεση ανάγκη για λήψη των παρακάτω μέτρων ως ένα πρώτο βήμα στη διαδικασία αναμόρφωσης της δασικής πολιτικής της χώρας:

1. **Θεσμική θωράκιση** των δασών της χώρας με την άμεση κινητοποίηση των διαδικασιών κατάρτισης και κύρωσης των δασικών χαρτών, με σαφές και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα και εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για την ολοκλήρωση του δασολογίου. Δεδομένων των διαφόρων πιέσεων που διατυπώνονται μετά από κάθε μεγάλη πυρκαγιά για αλλαγή των χρήσεων γης, άμεση προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην ολοκλήρωση του δασολογίου της Αττικής.
2. **Κατάργηση** των διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας που δημιουργούν «**παραθυράκια**» για τη **κακοδιαχείριση και καταπάτηση των δασών** με προτεραιότητα στο εδ. 3 του άρθ. 1 του ν. 3208/2003 που περιορίζει την έννοια του δάσους και της δασικής έκτασης και τη συνταγματική της προστασία και το εδ. 15 του αρθ. 21 του ίδιου νόμου που αφορά την αναστολή της διαδικασίας βεβαίωσης, εκτέλεσης και είσπραξης πρωτοκόλλων κατεδάφισης από την ανέγερση αυθαιρέτων εντός δασικών εκτάσεων. Ο δασοκτόνος αυτός νόμος δεν έχει απλώς αλλοιώσει τον επιστημονικά καθορισμένο ορισμό του δάσους και της δασικής έκτασης, αλλά έχει ακυρώσει οποιαδήποτε διαδικασία επιβολής προστίμων και κατεδάφισης αυθαιρέτων εντός δασών.
3. Ανασυγκρότηση της **δασικής υπηρεσίας**, αρχικά μέσα από τη στελέχωση και ενδυνάμωση του προσωπικού της, ειδικά στους κλάδους των δασοπόνων και των δασοφυλάκων.
4. Σημαντική αύξηση των πόρων που διατίθενται στην **πρόληψη των δασικών πυρκαγιών** σε εθνικό επίπεδο και δημιουργία ενός αδιάβλητου και διαφανούς συστήματος σχεδιασμού και αξιολόγησης της χρήσης τους. Απαιτείται από κοινού εποπτεία του Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΣ) και της δασικής υπηρεσίας της χρήσης των πόρων που διατίθενται στους ΟΤΑ για έργα πρόληψης, όπως επίσης και η αποδέσμευση των σχετικών πόρων τουλάχιστον έξι μήνες προ της αντιπυρικής περιόδου, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατός ο ορθός σχεδιασμός της χρήσης τους.
5. Λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την **αναδιάταξη της επιχειρησιακής ικανότητας του ΠΣ**, με την άμεση δημιουργία κλάδου συμβάντων υπαίθρου, στον οποίο θα ενταχθεί μέρος του υπάρχοντος προσωπικού και των ήδη εν λειτουργία πυροσβεστικών σταθμών και κλιμακίων και το οποίο θα έχει απόλυτη εξειδίκευση στην καταστολή δασικών πυρκαγιών. Ο νέος αυτός κλάδος οφείλει να συνεργάζεται στενά με τη δασική υπηρεσία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.
6. Μετατόπιση της σημασίας των εναέριων μέσων από κυρίαρχη σε υποστηρικτική προς την επιχείρηση **εκπαιδευμένων πεζοπόρων τμημάτων**. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται άμεση κατάρτιση εκπαιδευτικών προγραμμάτων δασοπυρόσβεσης και διαχείρισης βλάστησης για το προσωπικό του νέου κλάδου συμβάντων υπαίθρου και ενεργοποίηση σχετικών πεζοπόρων τμημάτων, στα πρότυπα του σώματος των **δασοκομάντος** που θεσπίστηκε με το ν.1845/1989 και λειτούργησαν την περίοδο 1993-97. Επιπλέον, επιβάλλεται η ενίσχυση του θεσμού των **εποχικών δασοπυροσβεστών**, στα πλαίσια του ίδιου νέου ξεχωριστού κλάδου, με σκοπό την ουσιαστική βελτίωση της επιχειρησιακής τους ικανότητας.
7. Άμεση **προμήθεια και διάθεση στις δασικές υπηρεσίες και τις μονάδες του ΠΣ** εξοπλισμού και λογισμικού χαρτογράφησης (GIS), τηλεπισκόπησης (RS), προσανατολισμού (GPS) και διαχείρισης στόλου καθώς και των απαραίτητων δεδομένων, πρόβλεψη για την εκπαίδευση του προσωπικού των υπηρεσιών και άμεση αξιοποίηση αυτών των συστημάτων.
8. **Βελτίωση της επιχειρησιακής αξιοποίησης των εθελοντών** του ΠΣ και των **εθελοντικών ομάδων** της πολιτικής προστασίας. Ειδικότερα, απαιτείται η αναδιάταξη του μητρώου της πολιτικής προστασίας στη βάση ενός ισχυρού συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των ομάδων, ο εξορθολογισμός της διάθεσης ενισχύσεων προς αυτές στη βάση πραγματικών αναγκών

- και η άμεση επίλυση των εκκρεμοτήτων σχετικά με την ασφάλιση και την εκπαίδευση των εθελοντών.
9. Πέραν της συνταγματικά επιβεβλημένης κήρυξης των καμένων εκτάσεων ως αναδασωτέων, απαιτείται συνεχής **παρακολούθηση των χρήσεων γης** στις καμένες εκτάσεις και **καμία ανοχή στην αυθαίρετη δόμηση**. Παράλληλα, επαναλαμβάνουμε το πάγιο αίτημα μας για **κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης**.
 10. **Αντιμετώπιση του δάσους ως φυσικού πόρου και χώρου εν κινδύνω** και υπαγωγή της δασικής πολιτικής και διαχείρισης σε ένα **ισχυρό, ανεξάρτητο και αποτελεσματικό Υπουργείο Περιβάλλοντος**.

Σε πιο άμεσο ορίζοντα και δεδομένου ότι οι πυρκαγιές των προηγούμενων ημερών επηρέασαν ιδιαίτερα το περιβάλλον της Αττικής, κρίνεται απαραίτητο να υπάρξει μία συνολική αναθεώρηση του υπό διαβούλευση Ρυθμιστικού Σχεδίου για την Αττική που θα αποσκοπεί στη θεσμική και ουσιαστική θωράκιση των ορεινών όγκων της και στην ουσιαστική διατήρηση των πράσινων πνευμόνων της Αττικής. Υπό την πίεση των πρόσφατων γεγονότων, θεωρούμε ιδιαίτερα άκαιρη την προώθηση του Προεδρικού Διατάγματος για τον Υμηττό, που έχει ήδη προκαλέσει δικαιολογημένες αντιδράσεις και φέρεται να εγκρίθηκε στη χθεσινή συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας. Αντίθετα, οφείλει άμεσα να κινηθεί η διαδικασία χαρακτηρισμού του Υμηττού ως Εθνικό Πάρκο.

Τα παραπάνω μέτρα αποτελούν απόσταγμα της πολύχρονης ενεργού ενασχόλησης του WWF Ελλάς με την προστασία των δασών και συνολικά του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας και περιλαμβάνονται στις επιστημονικά τεκμηριωμένες εκθέσεις και προτάσεις που η οργάνωση έχει κατά καιρούς δημοσιοποιήσει.

Βρισκόμαστε, όπως πάντα, στη διάθεση σας για συνεργασία προς όφελος του φυσικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής.

Με εκτίμηση,

Δημήτρης Καραβέλλας
Γενικός Διευθυντής
WWF Ελλάς